

Achiziția *Modalitate de îmbogățire a patrimoniului*

Doina Miclăuș

Patrimoniul cultural al unei națiuni, are menirea de a-i fixa definitiv locul în istoria civilizației.

De aceea el a constituit obiectul unei preocupări constante a înaintașilor noștri, începând cu prima jumătate a secolului al XIX-lea, amplificată spre finele acestuia și începutul celui următor.

Grija pentru patrimoniul cultural național și pentru instituțiile specializate în conservarea și valorificarea acestei avuții inestimabile, constituie una din trăsăturile fundamentale ale societății contemporane.

Complexă și variată, activitatea muzeografului cuprinde în sfera sa și preocuparea pentru îmbogățirea patrimoniului muzeal. Mărimea patrimoniului, depinde de numărul de piese care-l alcătuiesc. Aici, însă intervine și valoarea pieselor unui patrimoniu. Există domenii unde este o anumită constantă a valorii, cu toate că și aici poate apărea o piesă de excepție și constituie unicat.

În artă însă, fluctuația valorii este mai mare și mai frecventă. Aici, cu toate că începe să se extindă munca de investigație spre forme de cercetare sistematică, se pare că totuși este foarte importantă calitatea gustului muzeografului. "Muzeul...trebuie să fie astfel o școală de gust și de istorie a gustului... fie nu numai la dispoziția oricui, dar să întindă mâna către oricine, pentru a și-l atrage, a-l reține cât se poate de mult"- afirmă Nicolae Iorga.

Pentru artă și pentru o altă serie întregă de domenii, achiziția rămâne principala cale de dezvoltare a patrimoniului. Se pune problema unei selecții atente în ce privește achizițiile, în special din punct de vedere al valorii artistice.

Criteriul selectiv de achiziționare este acela al calității, fiecare nouă achiziție fiind privită în raport direct cu operele deja acumulate, astfel încât noile lucrări dobândite să fie în măsură a se integra armonios colecțiilor existente și deci să poată fi incluse și expunerii.

Achizițiile sistematice făcute de-a lungul anilor au mărit considerabil patrimoniul Secției de Artă al Muzeului Județean Satu Mare. Secția de Artă deține un patrimoniu bogat și valoros. Acesta cuprinde tablouri în ulei, acuarelă, tempera, cărbune, tuș, desene și gravuri, precum și lucrări de sculptură și artă decorativă.

Lucrările aparțin unor nume de rezonanță în arta plastică românească, artiști care au creat opere viabile, ce sunt prețuite și astăzi. Este vorba de :Nicolae Grigorescu, Henri Catargi, Ion Jalea, Corneliu Baba, Iosif Iser, Boris Caragea, Alexandru Ciucurencu, Ion Irimescu, Aurel Ciupe, Rudolf Schweitzer Cumpana, Dumitru Ghiăț, Eustatiu Stoenscu, Ion Musculeanu, Ovidiu Maitec, Brăduț Covaliu și mulți alții.

Prin expozițiile temporare pe care le organizează, precum și prin calitatea achizițiilor pe care le face, muzeul contribuie la formarea unei culturi armonioase și la o cunoaștere mai profundă a fenomenului plastic în general , dar mai ales al celui zonal.

De aceea se pune un accent deosebit pe tot ce este cu adevărat valoros și autentic în creația plastică din zonă.

În nordul extrem al țării, un rol esențial în promovarea unei arte de o înaltă ținută profesionalistă a jucat Școala liberă de pictură de la Baia Mare.

O parte din achizițiile făcute în ultimii ani de Secția de Artă a Muzeului Județean Satu Mare, aparțin și unor artiști din această școală și anume: Mikola András, Ziffer Sándor, Nagy Oszkar, Kádár Géza, Katz Márton, Arthur Verona și alții.

Un larg spațiu s-a acordat artei locale, astfel, un mare număr de achiziții s-au făcut din creația unor artiști care s-au născut și și-au desfășurat activitatea pe meleagurile sătmărene.

Din pleiada artiștilor sătmăreni, personalitatea pictorului Aurel Popp, se reliefează în mod deosebit. Legăturile sale directe cu Școala de la Baia Mare sunt sporadice, însă lucrând și trăind în apropiere, el respira de fapt în același climat artistic. Nimănui nu-i poate scăpa aerul de familie pe care opera sa îl are cu renumita școală din nordul țării.

S-au achiziționat lucrări de pictură, grafică și sculptură din creația artistului sătmărean, pentru a forma o colecție cât mai bogată și reprezentativă.

O parte dintre lucrările achiziționate sunt expuse, alcătuind expoziția permanentă a Secției de artă.

Achiziții valoroase care au îmbogățit patrimoniul artistic al muzeului, au fost cele realizate din creația graficianului Paul Erdős. La aceste achiziții se adaugă și cele 20 de lucrări de grafică, donate de artist muzeului.

Pictori sătmăreni legați de meleagurile natale sunt și Litteczky Endre, Toth Gyula și Țânțaș Ion. Peisajele rustice, peisajele orașului natal, ale locurilor natale, portretele, compozițiile, toate sunt redată de acești artiști, într-o formă estetică, cât mai aproape de realitate.

Lucrările achiziționate din creația acestora, întregesc armonios patrimoniul.

În general, aceste lucrări respiră din plin aerul curat și plin de viață al zonei sătmărene. Acordând atenție egală tuturor genurilor, pictorii amintiți au căutat prin lucrările lor să încredințeze culorii, funcția primordială în transmiterea ideilor și sentimentelor omului contemporan. Astfel culoarea își dobândește puritatea și strălucirea sa.

Lucrările achiziționate de Secția de Artă a Muzeului Județean Satu Mare, acoperă întreaga tematică abordată de artiști: portrete, peisaje, naturi statice, compoziții.

Pentru a îmbogăți patrimoniul artistic al muzeului prin noi și valoroase achiziții un rol important îl are și preocuparea muzeografului pentru a cunoaște valorile artistice existente în colecțiile particulare. În felul acesta, pot fi scoase din anonimat unele opere de artă valoroase, care apoi vor putea fi achiziționate, dacă bineînțeles colecționarul dorește acest lucru.

Astăzi se pune un accent deosebit pe rolul educației estetice, pentru o modelare armonioasă a personalității omului contemporan. Educația estetică urmărește prin stabilirea contactului direct cu arta, formarea gustului estetic.

Astfel se pune problema unei selecții atente, în special din punct de vedere al valorii artistice a lucrărilor dintr-un muzeu. De aceea, în decursul anilor s-a urmărit acumularea a ceea ce este mai valoros în creația artiștilor.

În mare parte lucrările existente în patrimoniul muzeal al Secției de Artă, sunt opere de valoare, multe dintre ele, capabile să definească personalitatea artistului.

Prin structura și concepția sa de organizare, muzeul este un factor important în formarea gustului estetic, în analiza și cunoașterea artei noastre.

The acquisition a way to enrich the patrimony (Summary)

The work tries to evidence the importance that acquisition has in order to enrich the museum patrimony, reporting on acquisitions from last years from zonal and especially local collection.